

Utlåtande 2010:23 RIII (Dnr 312-2299/2008)

**Staden bör namnge en gata eller plats efter Tage Erlander
Motion av Tomas Rudin och Arhe Hamednaca (båda s) (2008:67)**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Motion (2008:67) av Tomas Rudin och Arhe Hamednaca (båda s) om ”Staden bör namnge en gata eller plats efter Tage Erlander” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.
2. Tage Erlanders Plats fastställs som nytt namn på allmän plats enligt karta, *bilaga 2*.

Föredragande borgarrådet Kristina Alvendal anför följande.

Ärendet

Tomas Rudin och Arhe Hamednaca (båda s) föreslår i motionen (2008:67) att staden bör namnge en gata eller plats efter Tage Erlander. Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde 10 december 2009 att föreslå att en del av nuvarande Mynttorget nära Kanslihuset avgränsas och därefter åsätts namnet *Tage Erlanders Plats*.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd. Ärendet behandlades av namnberedningen den 13 november 2009.

Stadsledningskontoret anser att det är befogat att en plats eller gata uppkallas efter Tage Erlander.

Stadsbyggnadsnämnden tillstyrker namnberedningens förslag till plats att uppkalla efter Tage Erlander.

Bromma stadsdelsnämnd har inget att erinra emot att en plats uppkallas efter Tage Erlander.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd instämmer i att en plats bör uppkallas efter Tage Erlander.

Kungsholmens stadsdelsnämnd har inget att invända emot att en plats uppkallas efter Tage Erlander.

Mina synpunkter

Namnberedningen har föreslagit att en del av Mynttorget ska bära Tage Erlanders namn. Tage Erlander (1901-1985) var socialdemokratisk statsminister och partiledare under en stor del av den svenska efterkrigstiden. Torgytan som föreslås få namnet Tage Erlanders Plats sträcker sig längs Slottskajen fram till Stallbron. Mynttorget från Västerlånggatans mynning till Lejonbacken behåller sitt namn.

Den föreslagna platsen passar väl för att namnsättas efter Erlander. Under de 23 år Erlander var statsminister arbetade han i det dåvarande kanslihuset som ligger vid platsen. Att namnsätta ytor efter betydande personer är ett led i Stockholms stads policy att uppkalla platser efter personer som gjort förtjänstfulla insatser.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Karta
3. Motion (2008:67) om att staden bör namnge en gata eller plats efter Tage Erlander

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Motion (2008:67) av Tomas Rudin och Arhe Hamednaca (båda s) om ”Staden bör namnge en gata eller plats efter Tage Erlander” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

2. Tage Erlanders Plats fastställs som nytt namn på allmän plats enligt karta, *bilaga 2*.

Stockholm den 10 februari 2010

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Kristina Alvendal

Ylva Tengblad

ÄRENDET

Tomas Rudin och Arhe Hamednaca (båda s) föreslår i motionen (2008:67) att staden bör namnge en gata eller plats efter Tage Erlander. Tage Erlander var bosatt i Stockholm under större delen av sitt liv och han är hittills den enda statsminister som omvalts flest gånger. Många är de personligheter som haft betydelse för Stockholm och Sveriges utveckling som ärats med sina namn på någon av stadens gator eller platser. Motionärerna finner det märkligt att Tage Erlander inte finns med bland stadens gatunamn eller platsnamn och föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att namnge en gata eller plats efter Tage Erlander.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 januari 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Tomas Rudin och Arhe Hamednaca (båda s) föreslår i motionen att staden bör namnge en gata eller plats efter Tage Erlander. Tage Erlander var bosatt i Stockholm under större delen av sitt liv och han är hittills den enda statsminister som omvalts flest gånger. Många är de personligheter som haft betydelse för Stockholm och Sveriges utveckling som ärats med sina namn på någon av stadens gator eller platser. Motionärerna finner det märkligt att Tage Erlander inte finns med bland stadens gatunamn eller platsnamn och föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att namnge en gata eller plats efter Tage Erlander.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats av stadsledningskontorets förnyelseavdelning.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret delar motionärernas åsikt om att Tage Erlander har haft stor betydelse för Sveriges utveckling i sin egenskap som statsminister i 23 år. Stadsledningskontoret anser att traditionen med minnesmärken måste hanteras med stor varsamhet och en viss restriktivitet krävs i användningen av gator och torg för minnes-

märken. Stadsledningskontoret anser dock att det är befogat att en gata eller plats uppkallas efter Tage Erlander.

Kommunstyrelsen föreslås besluta föreslå kommunfullmäktige att uppdra till stadsbyggnadsnämnden att föreslå en gata eller plats i staden efter Tage Erlander.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 december 2009 att

1. tillstyrka namnsättning efter Tage Erlander och föreslår att en del av Mynttorget nära Kanslihuset avgränsas, ges en hedrande utformning och därefter åsätts namnet *Tage Erlanders Plats*.
2. samt att överlämna namnförslaget till kommunfullmäktige för fastställande.

Namnberedningens tjänsteutlåtande daterat den 13 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

SAMMANFATTNING

Namnberedningen tillstyrker namnsättning efter Tage Erlander och föreslår att en del av nuvarande Mynttorget nära Kanslihuset avgränsas, ges en hedrande utformning och därefter åsätts namnet *Tage Erlanders Plats*.

UTLÅTANDE

Tage Erlander (1901–85) var född i Värmland men bosatt i Stockholm under större delen av sitt liv. Han var ledamot av Sveriges riksdag 1932–73, partiledare för Sveriges socialdemokratiska arbetareparti 1946–69 och Sveriges statsminister under samma 23 år. Han är därmed den statsminister som omvalts flest gånger. Presentation i övrigt torde vara överflödigt.

Redan 1985 motionerade två ledamöter ur den socialdemokratiska fullmäktige-gruppen i samma ärende. Namnberedningen tillstyrkte motionen i sak, och menade att Tage Erlander vore väl värd att hedras på detta sätt, men man kunde då inte anvisa någon lämplig plats för ändamålet. De bägge motionärerna återkom 1987 och föreslog då själva att en plats framför Rosenbad i centrala Stockholm skulle ges namnet *Tage Erlanders park*. Namnberedningen tillstyrkte förslaget (NB.reg. 57/1987) efter att något ha justerat omfattningen av den föreslagna platsen, så att den intilliggande gatan Rosenbad bibehölls som adressnumrerad gata under detta namn medan det nya namnet bara skulle omfatta parken. Motionen avslögs dock och namnberedningen förutsattes söka en annan lokal som kan namnsättas efter Tage Erlander.

Som svar på motionen 2008-10-02 beslöt namnberedningen 2009-01-27 att ånyo – med fördjupad motivering – lyfta fram det mer än tjugo år gamla förslaget *Tage Er-*

landers Park som namn på den lilla parken vid Rosenbad som nu sedan år 2000 heter *Rosenbadsparken*. Förslaget underkändes emellertid än en gång och återremitterades till Namnberedningen med ett uppdrag att återkomma med förslag på annan lämplig plats för namnsättning efter Erlander (Stadsbyggnadsnämndens protokoll 2009-03-05 § 71). Ärendet har sedan dess varit en stående punkt vid Namnberedningens sammanträden och flera tänkbara namnbärare har diskuterats.

Namnberedningen beslöt vid sammanträde 2009-10-27 föreslå att en mindre del av Mynttorget i närheten av Kanslihuset (närmast Stallbron och Stallkanalen) urskiljs och åsätts namnet *Tage Erlanders Plats*. En förutsättning är dock att den utvalda platsen, innan det nya namnet lanseras, ges en utformning och ett utseende – kanske också avgränsas och markeras rent fysiskt – så att den verkligen upplevs som hedrande. Namnberedningen kan inte nog understryka detta.

Förslaget redovisas på karta *bilaga 2*.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 november 2008 att

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på Tomas Rudins (s) och Arhe Hamednacas (s) motion.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Genom historien har ett antal kända personer, som betytt mycket för stadens utveckling eller gjort stora insatser i övrigt, fått ge namn åt gator och platser. Exempelvis kan nämnas den tidigare statsministern Per Albin Hansson, som fått en gata uppkallad efter sig i Ålsten. Förvaltningen har inget att erinra mot att Tage Erlander, som var bosatt i Alvik ett antal år, hedras på liknande sätt.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 november 2008 att

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och översänder det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 november 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att en gata eller en plats bör namnges efter Tage Erlander. Han satt som regeringschef i sammanlagt 23 år. Tage Erlander har, som också anges i motionen, haft stor betydelse för Sveriges och Stockholms utveckling.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2008 att

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Håkan Wahlén m.fl. (s) och Reijo Kittilä (v) mot nämndens beslut till förmån för eget tidigare yrkande, *bilaga 1*

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 december 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Tage Erlander valdes in i riksdagen 1932 och fanns sedan dess i Stockholm, i riksdagen och på olika positioner inom regeringskansliet/regeringen, fram till sin avgång som statsminister 1969. Erlander bodde i många år på Fyrverkarbacken på Kungsholmen, i ett hus som ofta fått namn efter honom; ”Erlanderhuset” – Fyrverkarbacken 21-27. Familjen Erlander flyttade in i huset när det var nybyggt 1962. Tage Erlander avled 1985. Begravningen ägde rum i Stockholms stadshus. Erlander är gravsatt i Ransäter i Värmland, där han växte upp.

Namngivning av gator och platser i Stockholm bereds av stadsbyggnadsnämndens namnberedning, för beslut i kommunfullmäktige. Stadsdelsförvaltningen har inga invändningar mot att beredningen får i uppdrag att söka lämplig gata eller plats att uppkalla efter Tage Erlander. Förvaltningen har dock inte något konkret förslag till gata eller plats lämplig att namnge efter Tage Erlander.

RESERVATIONER M.M.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Håkan Wahlén m.fl. (s) och Reijo Kittilä (v) enligt följande

att godkänna förvaltningens förslag till beslut

att därutöver anföras följande:

Tage Erlander bör få en plats eller gata uppkallad efter sig centralt i Stockholms innerstad, för att hedra honom och påminna om hans centrala roll i svenskt samhällsliv under efterkrigstiden, d v s andra häften av 1900-talet.

En del av Norra Bantorget bör få Tage Erlanders namn. Alternativt parken framför regeringskansliet Rosenbad.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2008:67

2008:67

**Motion av Tomas Rudin och Arhe Hamednaca (båda s)
om att staden bör namnge en gata eller plats efter Tage
Erlander**

Dnr 312-2299/2008

Många är de personligheter som ärats med sina namn på någon av stadens gator eller platser. Det är personer som på olika sätt haft betydelse för Stockholm och Sveriges utveckling. Anna Lindh har gett namn till ett torg. Olof Palmes gata är ett annat exempel. Nu har också Gösta Bohman tilldelats en gata som ett minne av en statspersonlighet. Det är viktigt för en huvudstad som Stockholm att dess historia återspeglas på olika sätt. Namn på offentliga platser är ett av de viktigaste instrumenten för att påminna kommande generationer om dagens händelser och personligheter.

Tage Erlander var bosatt i Stockholm under större delen av sitt liv. Han är hittills den statsminister som omvalts flest gånger. Han har haft stor betydelse för Sveriges och Stockholms utveckling under flera decennier.

Det är mot bakgrund av detta märkligt att Tage Erlander inte finns med bland stadens gatunamn eller platsnamn. I folkmun har det hus där Tage och Aina bodde getts många namn bl a Erlanderhyllan, men i de formella sammanhangen lyser hans namn med sin frånvaro. Vi föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar

att namnge en gata eller plats efter Tage Erlander.

Stockholm den 29 september 2008

Tomas Rudin

Arhe Hamednaca